

*Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Końskich*

**STAN SANITARNY
POWIATU KONECKIEGO
2025**

Szanowni Państwo

Wzorem lat ubiegłych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich przedkłada Państwu w załączeniu ocenę stanu sanitarnego powiatu koneckiego za rok 2025 zgodnie z art.12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz.416) i serdecznie zaprasza Państwa do zapoznania się z cyklicznie wydawanym przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Końskich raportem o stanie sanitarnym powiatu koneckiego.

Niniejsze opracowanie stanowi raport o bieżącym stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu koneckiego, wskazuje na najważniejsze zagrożenia, przyczyny ich powstawania oraz kierunki dalszych działań zapobiegawczych.

Raport zawiera informację o warunkach higieny środowiska; higieny pracy w zakładach pracy; higieny procesów nauczania i wychowania; higieny wypoczynku i rekreacji; zdrowotnych żywności, żywienia, higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, warunkach sanitarnych obiektów użyteczności publicznej oraz obejmuje działalność oświatowo - zdrowotną i promocję zdrowia.

PPIS w Końskich pragnie zwrócić Państwa uwagę na szeroki zakres zadań z zakresu zdrowia publicznego, do których realizacji powołana została Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i chorób zawodowych.

Podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańcom powiatu koneckiego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska. Szczególne działania o szerokim zakresie prowadzone są w kierunku szerzenia oświaty zdrowotnej.

Ocenę stanu sanitarnego powiatu koneckiego oraz sytuacji epidemiologicznej za rok 2025 opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli/wizytacji, pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, a także na podstawie zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych i ich analizy.

Realizując zasadę pełnego dostępu opinii publicznej do informacji dotyczącej bezpieczeństwa sanitarnego, pełny tekst raportu mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej PSSE w Końskich - <https://www.gov.pl/psse-konskie>.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Końskich
Anna Wojasieńska

Spis treści

Wstęp	1
I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego	2
II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej	8
III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	10
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk	11
V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza	13
VI. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	14
VII. Działania w zakresie zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez nowe narkotyki (tzw. „dopalacze”)	19
VIII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży	20
IX. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia	22
X. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna	26
Podsumowanie	28

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416)* została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych;
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo-zdrowotną, promującą zdrowie.

W roku 2025 przeprowadzono ogółem **1398** kontroli i wizytacji, wydano **436** decyzje ogółem, w tym **202** merytoryczne i **266** płatnicze, wydano **143** postanowień, nałożono **43** mandaty na kwotę **14900 zł**.

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, z kąpielisk i basenów pobrano ogółem **394** próbki do badań, w tym **180** próbek wody oraz **214** próbek żywności.

Przeprowadzono **2834** badań dotyczących higienicznej oceny warunków pracy uczniów, tj. **127** ocen tygodniowych rozkładów lekcji, które oceniono w 13 placówkach, łącznie w 127 oddziałach klasowych oraz **1127** ocen ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych, której dokonano w 17 placówkach w 98 oddziałach, łącznie 1127 stanowisk, a także **1580** ocen obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, którą objęto 17 placówek w tym 115 oddziałów, łącznie 1580 uczniów. Wykonano również **6541** oznaczeń fizycznych, tj. w 17 placówkach w 98 oddziałach dokonano pomiaru wzrostu ucznia, wysokości stolika oraz krzesła dla 1127 stanowisk pracy oraz w 17 placówkach w 115 oddziałach dla 1580 dzieci dokonano pomiaru ciężaru ucznia oraz ciężaru jego tornistra.

Prezentowane dane statystyczne pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2025 sporządzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Końskich w ramach badań statystycznych statystyki publicznej i stanowią porównawczą analizę występowania chorób zakaźnych, zawodowych, wyników badań i kontroli nadzorowanych obiektów wraz z ich oceną w ramach szacowania ryzyka zdrowotnego.

I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego

Zadania wykonywane w 2025 r. przez Sekcję Nadzoru Przeciwepidemicznego PSSE w Końskich to:

- przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych,
- prowadzenie rejestrów zgłoszeń o podejrzeniach lub rozpoznanych przypadkach chorób zakaźnych i zakażeń oraz zgłoszeń dodatnich wyników badań laboratoryjnych w kierunku zakaźnych czynników chorobotwórczych,
- rejestrowanie zgłoszeń chorób zakaźnych i wywiadów epidemiologicznych w systemie EPIBAZA,
- opracowywanie ognisk zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2, wirusem grypy oraz ognisk zatruc pokarmowych,
- obsługa systemu SEPIS,
- sporządzanie sprawozdań i meldunków, które następnie przekazywane są do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach,
- współpraca z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie prowadzenia czynnego nadzoru nad pogryzieniami oraz zgłaszalnością chorób odzwierzęcych,
- nadzorowanie i opracowywanie zgłoszonych niepożądanych odczynów poszczepiennych,
- podejmowanie działań dotyczących bieżących sytuacji alarmowych i interwencyjnych,
- przekazywanie do podmiotów leczniczych opracowania organów nadrzędnych dotyczących zagrożeń epidemiologicznych istotnych dla zdrowia publicznego,
- prowadzenie na podległym terenie dystrybucji preparatów szczepionkowych zakupionych przez Ministra Zdrowia, służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych,
- kontynuowanie dystrybucji preparatów szczepionkowych przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV),
- nadzór nad rozprowadzeniem szczepionek covidowych,
- prowadzenie czynnego nadzoru nad przypadkami gruźlicy,
- aktywny udział w powszechnym spisie kart uodpornienia przeprowadzanym na terenie powiatu koneckiego.

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych

Na terenie powiatu koneckiego w 2025 r. szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegało **11320** dzieci i młodzieży do lat 19. Pracownicy Sekcji Przeciwepidemicznej PSSE w Końskich prowadzą nadzór nad dystrybucją i zużyciem preparatów szczepionkowych oraz warunkami wykonywania szczepień. Na terenie powiatu koneckiego znajduje się aktualnie 12 podmiotów leczniczych prowadzących działalność w zakresie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych wykonujących szczepienia (1 podmiot leczniczy niepubliczny – zakończył swoją działalność 30.06.2025 r.), w których w 2025 r. przeprowadzono 36 kontroli. Punkty szczepień spełniają wymogi gabinetów zabiegowych i zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek udokumentowane procedurami. Pielęgniarki wykonujące szczepienia posiadają kurs immunoprofilaktyki.

Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego PSSE w Końskich swoją pracę skupiła na zarządzonym na rok 2025 *ogólnopolskim spisie powszechnym kart uodpornienia*, który składał się z dwóch etapów. Pierwsza część rozpoczęła się w kwietniu 2025 i zakładała ocenę realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia (z wyłączeniem rocznika 2025) na podstawie weryfikacji kart uodpornienia i elektronicznych kart szczepień. Podczas tego etapu skontrolowano 13 punktów szczepień, spisano 11027 kart szczepień i stwierdzono braki w szczepieniach ochronnych dzieci i młodzieży z ww. roczników. Druga część spisu polegała na uzyskaniu informacji na temat stanu zaszczepienia dzieci zadeklarowanych do kontrolowanego świadczeniodawcy a bez historii szczepień oraz na weryfikowaniu danych

niezaszczepionych osób w oparciu o dokumentację medyczną. PSSE w Końskich wykonało zadanie terminowo i zakończyło drugi etap ogólnopolskiego spisu powszechnego kart uodpornienia 30.12.2025 r.

Wykonawstwo szczepień w powiecie koneckim należy ocenić jako dobre, od lat utrzymuje się na podobnym poziomie jak średnia kraju. Jednocześnie nie można pominąć faktu, iż nastąpił wzrost zgłoszeń wpływających do PSSE w Końskich, dotyczących dzieci niezaszczepionych. Jednym z powodów było wprowadzenie w poprzednich latach sprawozdawczości elektronicznej, co znacząco ułatwiło raportowanie podmiotom leczniczym osób, u których nie wykonano obowiązku szczepień, a także wspomniany wcześniej spis powszechny kart uodpornienia obejmujący wszystkie punkty szczepień. Należy tutaj zaznaczyć, że duża część rodziców tych dzieci już od kilku lat systematycznie nie stawia się na badanie kwalifikacyjne celem wykonania szczepień u dziecka. Wynika to głównie z wpływu ruchów antyszczepionkowych. W celu przeciwdziałania temu zjawisku placówki medyczne powiadamiały telefonicznie o terminach szczepień, wysyłały powiadomienia pisemne do rodziców, a lekarze rozmawiali z rodzicami na temat chorób zakaźnych i ich konsekwencji. Podczas kontroli punktów szczepień w podmiotach leczniczych przeprowadzane były rozmowy z lekarzami pediatrii o ich roli w edukacji rodziców w zakresie znaczenia szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom zakaźnym. Współpracowano w tym zakresie również z pielęgniarkami pracującymi w punktach szczepień. Odporność poszczepienna ma istotne korzyści indywidualne dla pacjenta, ale także jej znaczenie analizuje się w wymiarze populacyjnym, ze względu na tzw. odporność zbiorowiskową tzw. populacyjną. Istotą tego zjawiska jest zmniejszanie się szans na zachorowanie osób nieuodpornionych, przy wzroście proporcji osób uodpornionych w populacji.

W przypadku chorób zakaźnych, które występują jedynie u człowieka i przeciwko którym dostępne są szczepionki o wysokim stopniu skuteczności, możliwe jest osiągnięcie celu jakim jest eliminacja choroby na danym obszarze (rozumiana jako brak zakażeń na terenie kraju przy możliwych zawleczeniach z zagranicy), a następnie eradykacja choroby tzn. całkowite wyeliminowanie na świecie. Obecnie Polska uczestniczy w koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) globalnych programach eliminacji i eradykacji odry, różyczki oraz nagminnego porażenia dziecięcego (poliomyelitis).

Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) to niepożądany objaw chorobowy pozostający w związku czasowym z wykonanym szczepieniem. Za powiązanie czasowe uznaje się zaburzenia stanu zdrowia, które wystąpiły w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki z wyjątkiem odczynów po szczepieniu BCG. W 2025 roku na terenie powiatu koneckiego zarejestrowano **3 NOP-y**, zakwalifikowane przez lekarza jako:

- **odczyn łagodny** (zmiany pokrzywkowe na brzuchu, klatce piersiowej, okolicy pieluszkowej) po szczepieniu przeciw: inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*. Świnie, odrze, różyczce,

- **odczyn ciężki** (gorączka 38-38,4°C utrzymująca się do 72h; wysypka uogólniona; zlewna wysypka rumieniowo-obrzękowa z zasinieniami – odczyn typu choroby posurowiczej – rumień wielopostaciowy) po szczepieniach przeciw inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (*poliomyelitis*), błonicy, tężcowi, krztuścowi,

- **odczyn poważny** (gorączka 39,5-39,9°C) po szczepieniach przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, przeciw wirusowi grypy.

W 2025 r. nie wydano decyzji na poprawę stanu sanitarno-technicznego dotyczącą pomieszczeń, w których wykonywane są szczepienia ochronne w ramach PSO.

Szczepienia przeciwko HPV

W 2025 roku kontynuowano realizację powszechnego programu bezpłatnych szczepień na wirusa HPV dla dzieci (dziewcząt i chłopców) po ukończeniu 9. do 14. roku życia. Osoby we wskazanej grupie wiekowej mogą skorzystać z możliwości zaszczepienia się przeciw HPV w szkole lub w ośrodku zdrowia, w ramach oferowanego przez Ministra Zdrowia Programu

szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) realizującego założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. HPV (*Human Papilloma Virus*) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka. HPV odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. Przed zakażeniem HPV może uchronić szczepionka. Szczepienie jest najskuteczniejsze, jeśli nastąpi przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych. W Polsce w powszechnym programie szczepień przeciw HPV bezpłatnie dostępne są 2 szczepionki: 2-walentna szczepionka Cervarix i 9-walentna szczepionka Gardasil 9. Szczepienia przeciw HPV w ramach programu podawane są w dwóch dawkach. Odstęp między tymi dawkami w programie wynosi od 6 do 12 miesięcy.

Szczepienia przeciwko krztuścowi dla kobiet w ciąży

W 2025 roku stosunkową dużą popularnością cieszyły się szczepienia przeciwko krztuścowi dla kobiet w ciąży objęte od 15 października 2024 r. programem zalecanych szczepień ochronnych, dla których zakup szczepionek jest finansowany przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Szczepienie to jest szczególnie zalecane kobietom w ciąży po ukończeniu 27. Do 36. tygodnia ciąży, a w uzasadnionych przypadkach zagrożenia przedwczesnym porodem – po ukończeniu 20. tygodnia ciąży, w schemacie jednodawkowym. Wskazane szczepienie chroni kobietę w ciąży, jak i po porodzie oraz noworodka przed zachorowaniem i hospitalizacją w pierwszych 3-6 miesiącach życia. Pacjentka nie potrzebuje recepty na szczepionkę. Natomiast szczepienie jest odnotowane w elektronicznej Karcie Szczepień.

Szczepienia przeciwko półpaścowi dla wybranych grup

Od 1 kwietnia 2025 roku obowiązuje program bezpłatnych szczepień przeciw półpaścowi (szczepionka Shingrix) dla osób 65+ ze zwiększonym ryzykiem zachorowania (np. z chorobami serca, płuc, cukrzycą czy niedoborami odporności). Szczepionka jest w 100% refundowana dla seniorów z chorobami współistniejącymi. Pozostali dorośli (18+) z grup podwyższonego ryzyka mają możliwość skorzystania z 50% refundacji.

Szczepienia przeciwko RSV dla wybranych grup

Od 1 kwietnia 2025 r. realizowany jest program bezpłatnych szczepień przeciw RSV, obejmujący kobiety w ciąży (dla ochrony niemowląt przed zakażeniem wirusem RSV). Od 1 października 2025 r. szczepienia są w pełni refundowane dla osób powyżej 65. roku życia. Szczepienia można realizować w placówkach POZ oraz w **aptekach**, które podpisały umowę z NFZ.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych jest ważnym źródłem informacji na temat stanu zdrowia społeczeństwa. Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie koneckim opracowano, w oparciu o dane zgłoszonych przypadków zachorowań i zakażeń do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Końskich.

Dokonana na tej podstawie ocena wskazuje, że kolejny rok z rzędu odnotowano **spadek zachorowań na COVID-19**. Natomiast analiza dostępnych zgłoszeń jednoznacznie potwierdza **ponad dwukrotny wzrost zachorowalności na grypę** w stosunku do roku poprzedniego. W 2025 r. o **368** zwiększyła się **łączna liczba chorób** zgłoszonych przez lekarzy zgodnie z wykazem zakażeń i chorób zakaźnych ujętym w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (2024 r. – 2352, **2025 r. – 2720**).

W 2025 roku w wielu poradniach lekarza podstawowej opieki zdrowotnej wykonując testy antygenowe COMBO wdrożono szybką diagnostykę trzech chorób zakaźnych: grypy, COVID-19 i zakażenia wirusem RSV (syncytialnym wirusem oddechowym). Wynikiem zastosowania testów był znaczny wzrost zachorowań RSV i grypy potwierdzonej antygenowo.

Sytuacja epidemiologiczna pozostałych chorób zakaźnych od wielu lat utrzymuje się na podobnym poziomie i nie budzi niepokoju. Zarejestrowane w roku 2025 zachorowania na niektóre choroby zakaźne, analogicznie jak w latach ubiegłych, miały charakter sezonowy lub były kontynuacją trendów wieloletnich obserwowanych wcześniej. Pojedyncze zachorowania na choroby zakaźne zagrażające życiu nie były niebezpieczne dla ogółu mieszkańców naszego powiatu.

Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w powiecie koneckim za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. oraz w porównywalnym okresie 2024 r.

Jednostka chorobowa (symbole wg „Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych” ICD-10)	Od 1.01.2025 do 31.12.2025		Od 01.01.2024 do 31.12.2024	
	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków w na 100 tys. mieszkańców)	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków w na 100 tys. mieszkańców)
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) U07.1	536	726,9	809	1091,4
Salmonelloza zatrucia pokarmowe A02.0	14	19	18	24,3
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe A04.0 – A04.9	21	28,5	29	39,1
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe A05.0; A05.1; A05.2; A05.3-8; A05.9	0	0	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem) A08.0; A08.1; A08.2-3; A08.4	36	48,8	44	59,4
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 A08.0-4	9	12,2	12	16,2
Płonica (szkarlatyna) A38	20	27,1	81	109,3

Choroba meningokokowa inwazyjna ogółem A39; A39.0; A39.8/G05.0; A39.1-4; A39.5-9	2	2,7	0	0
Róża A46	5	6,8	6	8,1
Gardioza A07.1	2	2,7	1	1,3
Listerioza A32	1	1,4	1	1,3
Krztusiec A37	0	0	23	31
Borelioza A69.2	74	100,4	27	36,4
Szczepienia p/wścieklicznie Z20.3/Z24.2	25	33,9	16	21,6
Ospa wietrzna B01	142	192,6	420	566,6
Różyczka B06	0	0	0	0
WZW A B15	0	0	0	0
WZW B przewlekłe B18.1	0	0	0	0
WZW C B18.2	0	0	1	1,3
Nowo wykryte zakażenie HIV Z21	1	1,4	0	0
Świnka B26	1	1,4	2	2,7
Kleszczowe zapalenie mózgu A84	0	0	1	1,3
Inne wirusowe zapalenie mózgu B00.4;A81.1;A83;A85;A86;B02.0	0	0	1	1,3
Choroba wywołane przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> ogółem	10	13,4	12	16,2

B95.3/G04.2;G00.1;A40.3;J13:B95.3/(...)				
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych A87.1-9, B02.1	0	0	0	0
Zatrucie pestycydami T60	0	0	0	0
Zatrucie grzybami T62	0	0	0	0
Gruźlica	9	12,2	20	27
Grypa J10-J11	1516 (w tym 1513 potwierdzonych testem antygenowym, 3 potwierdzone testem PCR)	2055,8	668 (w tym 666 potwierdzonych testem antygenowym, 2 potwierdzone testem PCR)	901,2
Pokąsania przez zwierzęta	88	119,3	97	130,9
Choroby wywołane przez <i>Haemophilus influenzae</i> B96.3/G04.2;G00.0;A41.3;A49.2;J14;B96.3/(...)	0	0	1	1,3
Odra B05	0	0	0	0

Choroby odzwierzęce

W związku ze zgłoszonym przez lekarzy w 2025 r. **narażeniem na wściekliznę**, przeprowadzono **88** dochodzeń epidemiologicznych, w tym **13** dotyczyło przypadków pokąsania przez kota, **73** przypadków pokąsań przez psy oraz **1** przypadek pogryzienia przez szczura oraz **1** przypadek pokąsania przez mysz. Do **szczepień p/wściekliznie** zakwalifikowano **25** osób (w 2024 r. - 16 osób). W każdym przypadku zgłoszenia pokąsania przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne, w trakcie którego zbierano informacje o osobie pokąsanej, zwierzęciu będącym sprawcą pokąsania i o okolicznościach zdarzenia. Uzyskane informacje niezwłocznie przekazywano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich, w celu przeprowadzenia badania zwierzęcia. W każdym przypadku pokąsania, osoby informowano o konieczności konsultacji dotyczącej szczepień p/wściekliznie z lekarzem chorób zakaźnych. Kwalifikacja do szczepień przeciwko wściekliznie odbywa się zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych u osób, u których doszło do naruszenia ciągłości tkanki podczas kontaktu ze zwierzęciem podejrzanym o wściekliznę. Szczepienia przeciwko wściekliznie wykonywane są w punkcie szczepień znajdującym się w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach.

II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej

W 2025 r. PPIS w Końskich obejmował nadzorem sanitarnym **22** urządzenia wodociągowe, w tym: **18** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i **4** inne podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej. Skontrolowano 100% urządzeń wodociagowych znajdujących się w ewidencji.

Na terenie powiatu koneckiego wodociągi oraz indywidualne inne podmioty w 100% zasilane są w wodę z ujęć głębinowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobiera do badań próbki wody oraz ocenia stan sanitarno – techniczny urządzeń wodnych. Badania wykonywane były w akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej, tj. WSSE w Kielcach i PSSE w Skarżysku–Kamiennej.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody dokonywane są pobory próbek wody do badania z urządzeń wodociagowych, z częstotliwością uzależnioną od wielkości wodociągu (tj. ilości produkowanej wody), jak również stwierdzanych problemów z jakością wody.

W 2025 r. przeprowadzono **25 kontroli sanitarnych urządzeń wodnych, 113 kontroli jakości wody do spożycia, pobrano 113 próbek wody**

Wydano ogółem **17 decyzji administracyjnych**, w tym: **4** decyzje o wygaśnięciu, **4** decyzje – oceny jakości wody, **2** prolongaty, **6** decyzji płatniczych (5 dot. jakości wody i 1 stanu sanitarno-technicznego wodociągu), **1** decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego wodociągu; **31 ocen jakości wody do spożycia** (w tym 22 oceny okresowe, 9 ocen obszarowych); **1 komunikat** w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowany do konsumentów wody z wodociągu Wyszyna Falkowska.

W roku sprawozdawczym 2025 stwierdzono nieprawidłowy skład chemiczny wody (**ponadnormatywna zawartość arsenu**) w 1 wodociągu: **wodociąg Wyszyna Falkowska gm. Ruda Maleniecka**. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na wniosek strony udzielił pierwszej zgody na odstępstwo od wymagań określonych w załączniku Nr 1 część B lp. 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294), w zakresie dopuszczalnej zawartości arsenu w wodzie przeznaczonej do spożycia z przedmiotowego wodociągu w terminie **do dnia 31 grudnia 2027 r. Wydano 1 decyzję administracyjną udzielającą zgodę na odstępstwo**. Zarządca wodociągu zobowiązany został do utrzymywania wartości kwestionowanego parametru na poziomie pozwalającym na warunkowe dopuszczenie wody do spożycia, tj. wartości arsenu na poziomie do 20 µg/l, w okresie obowiązywania odstępstwa oraz zapewnienia kobietom w ciąży, kobietom karmiącym oraz dzieciom do lat 3 wody do spożycia odpowiadającej wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294) przez cały okres obowiązywania odstępstwa od dopuszczalnej zawartości arsenu.

PPIS w Końskich decyzją z dnia 30.12.2025 r. nakazał zarządcy wodociągu:

- prowadzenie działań naprawczych polegających na doprowadzeniu wody w sieci wodociągowej do składu chemicznego spełniającego obowiązujące wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294);
- prowadzenie badań wody w ramach kontroli wewnętrznej z wodociągu Wyszyna Falkowska na zawartość parametru arsen z częstotliwością raz w miesiącu z minimum 2 punktów (na ujęciu w Wyszynie Falkowskiej i punktach zgodności rozmieszczonych na sieci), a wyniki badań laboratoryjnych pobranych próbek wody przedkładać do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich;
- przedkładać do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich z częstotliwością co 3 miesiące, począwszy od daty wydania niniejszej decyzji, szczegółowe

sprawozdanie z podejmowanych działań naprawczych wraz z działaniami planowanymi do podjęcia w następnym okresie sprawozdawczym.

W 2025 roku **zakończone zostało postępowanie administracyjne dotyczące jakości wody z wodociągu Stąporków**, prowadzone od 2023 r. z uwagi na zanieczyszczenie fizykochemiczne (ponadnormatywne wartości żelaza i mętności). PPIS w Końskich w dniu 11 listopada 2025 r. wydał decyzję administracyjną stwierdzającą przydatność wody do spożycia z wodociągu Stąporków.

W 2025 r. pod nadzorem PPIS w Końskich znajdowały się **4 inne podmioty** wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, tj.: wodociąg Końskie SZPITAL gm. Końskie, wodociąg Czarniecka Góra SZPITAL gm. Stąporków, wodociąg Końskie POLMLEK gm. Końskie, wodociąg Koliszowy HUZAR gm. Ruda Maleniecka.

W analizowanym okresie stwierdzono nieprawidłowy skład chemiczny wody w 1 wodociągu – wodociąg **Końskie POLMLEK** gm. Końskie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich **wydał 1 decyzję** stwierdzającą **warunkową przydatności wody do spożycia** z wodociągu **Końskie POLMLEK ze względu na ponadnormatywne wartości żelaza i manganu**, jednocześnie zarządzając podjęcie działań naprawczych polegających na doprowadzeniu wody w sieci wodociągowej do składu chemicznego spełniającego obowiązujące wymagania określone w ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

W wyniku przeprowadzonych przez zarządcę wodociągu skutecznych działań naprawczych oraz na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych badań wody z przedmiotowego wodociągu postępowanie zakończono.

Badania ciepłej wody w szpitalach, w budynkach zamieszkania zbiorowego i na pływalniach na obecność pałeczek Legionella sp.

Wobec istniejących zagrożeń zdrowotnych powodowanych zasiedlaniem instalacji i urządzeń wodnych bakteriami z rodzaju Legionella, konieczne jest okresowe monitorowanie ciepłej wody użytkowej, w kierunku obecności tych bakterii.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich w 2025 r. pobrali w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego do badania próbki wody ciepłej (ogółem **51 próbek**) na obecność pałeczek Legionella sp. w wytypowanych obiektach na terenie powiatu koneckiego (**szpitale, podmioty lecznicze inne niż szpitale, obiekty pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi hotelarskie, ośrodek szkolno-wychowawczy, pływalnie**).

Przeprowadzono **22 kontrole jakości wody ciepłej użytkowej** w **16 obiektach**.

Jakość wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej nie budziła zastrzeżeń.

III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego było w szczególności opiniowanie lub uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gmin – na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz zakresu tego raportu, jak również warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- zgodności wykonania obiektów budowlanych z projektem budowlanym – na etapie dopuszczenia obiektów do użytkowania,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, określonych w przedkładanych projektach decyzji o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach prowadzonych postępowań i zajmowanych stanowisk w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przyczyniają się do eliminacji nieprawidłowości w zakresie sanitarno-higienicznym, zapewniają właściwe warunki sanitarno-zdrowotne w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednie warunki pracy.

W roku 2025 Nadzór Zapobiegawczy zajął **301 stanowisk**, których celem było zapewnienie prawidłowych warunków higienicznych i zdrowotnych w obiektach na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania, oraz wydał **152 decyzje płatnicze**, **8 decyzji merytorycznych**, **122 postanowienia** i przeprowadził **25 kontroli**.

Liczba zajmowanych stanowisk przez Nadzór Zapobiegawczy w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2025:

- Zajęte stanowiska na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – **1**,
 - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **11**,
 - opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – **9**;
- Zajęte stanowiska na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – **47**,
 - opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – **2**;
- Zajęte stanowiska na etapie dopuszczenia obiektów do użytkowania – opinie w sprawie zgodności wykonania obiektów budowlanych z projektem budowlanym – **21**;
- Uzgodnienia dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **40**;
- Uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **118**;
- Zajęte stanowiska dotyczące innych spraw, w tym m.in. stanowiska dot. odstąpienia od uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów nieobejmujących pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz stanowiska dot. rozpoczęcia nowej działalności – **52**.

IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk

Bieżący nadzór sanitarny Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad obiektami użyteczności publicznej dotyczy różnorodnych obiektów, są to między innymi: kąpieliska, baseny kąpielowe, ustępy publiczne, obiekty pomocy społecznej, obiekty hotelarskie, obiekty czasowo-turystyczne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, tatuażu i piercingu, cmentarze, zakłady pogrzebowe, prosekatoria, parkingi i inne obiekty, co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osobom z nich korzystającym.

W roku 2025 na **336 obiektów użyteczności publicznej** ujętych w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Końskich skontrolowano **204 obiekty**, przeprowadzono w nich **211 kontroli sanitarnych**, dodatkowo przeprowadzono **24 kontrole innych obiektów** (nie ujętych w ewidencji: **13** ekshumacji, **11** samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich) oraz **2 kontrole jakości wody z kąpielisk**.

Powyższa liczba nie uwzględnia kontroli urządzeń wodnych (wodociągów) i podmiotów leczniczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w roku 2025 wydał **14 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich**.

Na wniosek Starosty Koneckiego, PPIS w Końskich w roku 2025 wydał **12 opinii w formie postanowienia na sprowadzenie zwłok z zagranicy**.

Kąpieliska

W sezonie letnim 2025 r. na terenie powiatu koneckiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny objął nadzorem **2 kąpieliska** (kąpielisko w **Sielpi Wielkiej**, na zbiorniku wodnym usytuowanym na rzece Czarnej Koneckiej w Sielpi Wielkiej, o długości linii brzegowej 50 m i kąpielisko w **Radoszycach**, na zbiorniku wodnym usytuowanym na rzece Plebance w Radoszycach, o długości linii brzegowej 95 m).

Przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych i 2 kontrole jakości wody z kąpielisk w Sielpi i Radoszycach, pobrano 2 próbki wody z kąpielisk w ramach kontroli urzędowej jakości wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych próbek wody **pobranymi w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę oraz w ramach kontroli urzędowej**, wydał **10 komunikatów (8 bieżących ocen jakości wody, 2 sezonowe oceny jakości wody)** stwierdzających przydatność wody do kąpiel. **Zgodnie z przyjętą przez Komisję Europejską praktyką pobierania pierwszej próbki wody do badań w kąpielisku, próbka wody przed otwarciem sezonu kąpielowego, powinna zostać pobrana nie wcześniej niż na 10 dni przed rozpoczęciem sezonu.**

Decyzji nie wydano, doraźnych zaleceń nie udzielono.

Główny Inspektor Sanitarny przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego przedstawia Komisji Europejskiej informację o liczbie kąpielisk.

Sezon kąpieliskowy na kąpielisku w Sielpi Wielkiej rozpoczął się z dniem 01.07.2025 r., zakończył z dniem 31.08.2025 r. zgodnie z zaopiniowanym pozytywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich postanowieniem znak: NHS.9020.13.1.2025.JJ z dnia 25.02.2025 r., projektem Uchwały Rady Miejskiej w Końskich w sprawie **określenia wykazu kąpielisk na terenie Gminy Końskie**.

Sezon kąpieliskowy na kąpielisku Radoszyce rozpoczął się z dniem 25.06.2025 r., zakończył z dniem 31.08.2025 r. zgodnie z zaopiniowanym pozytywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich postanowieniem znak: NHS.9020.13.2.2025.JJ z dnia 11.03.2025 r. projektem uchwały Rady Miejskiej w Radoszycach w sprawie **wykazu kąpielisk zorganizowanych na terenie Gminy Radoszyce oraz określenia sezonu kąpielowego na rok 2025**.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbek

wody pobranych przed sezonem w ramach kontroli urzędowej stwierdził **przydatność wody do kąpiel w kąpielisku Sielpia w Sielpi Wielkiej, gmina Końskie o czym Komunikatem Nr 1/2025 z dnia 30.06.2025 r.** (bieżąca ocena jakości wody w kąpielisku Sielpia), poinformowano: zarządcę kąpieliska - Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Końskich Sp. z o. o., Gminę Końskie, Starostwo Powiatowe w Końskich, Komendę Powiatową Policji w Końskich oraz **stwierdził przydatność wody do kąpiel w kąpielisku Radoszyce, gmina Radoszyce, o czym Komunikatem Nr 1/2025 z dnia 23.06.2025 r.** (bieżąca ocena jakości wody w kąpielisku Radoszyce), poinformowano zarządcę kąpieliska – Gminę Radoszyce, Starostwo Powiatowe w Końskich, Komisariat Policji w Radoszycach, nie odnotowano sytuacji mogących powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku oraz stanowiących zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób.

Organizatorzy kąpielisk – Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Końskich Sp. z o. o., oraz Gmina Radoszyce podejmowali właściwe środki zarządzania oraz sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach, poprzez uzgodnienie z PPIS w Końskich harmonogramów pobierania próbek wody z kąpieliska, uwzględniających terminy pobierania i analizy jednej próbki pobranej nie wcześniej niż 10 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz nie mniej niż trzech próbek w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania kąpielisk, tak aby przerwa między badaniami nie przekraczała miesiąca; oznakowanie kąpielisk tablicami informacyjnymi; systematyczne, wizualne nadzorowanie wody w kąpieliskach; badanie próbek wody z kąpielisk w laboratoriach PSSE w Skarżysku-Kamiennej i WSSE w Kielcach, przekazywanie wyników badań PPIS w Końskich, celem dokonania bieżącej oceny jakości wody. **Informacje o jakości wody systematycznie aktualizowano w ogólnokrajowym Systemie Monitoringu Jakości wody w Kąpieliskach – Serwisie Kąpieliskowym na stronie <http://sk.gis.gov.pl> prowadzonym przez Główny Inspektorat Sanitarny.**

W 2025 r. na terenie powiatu koneckiego utworzono miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel, funkcjonujące przez okres nie dłuższy niż 30 kolejnych dni w roku kalendarzowym, może zostać utworzone w przypadku, gdy nie jest uzasadnione utworzenie kąpieliska.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel w Stąporkowie (Zbiornik "MIŁA") – zbiornik wodny w Stąporkowie na rzece Czarna Maleniecka, którego organizatorem była Gmina Stąporków. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich postanowieniem znak: NHS.9020.13.4.2025.JM z dnia 08.05.2025 r. zaopiniował pozytywnie zgłoszenie utworzenia MOWdK w Stąporkowie.

Czas trwania sezonu kąpielowego w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel w Stąporkowie – **od dnia 14.07.2025 r. do dnia 12.08.2025 r.**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbki wody pobranej przed sezonem w ramach kontroli wewnętrznej **stwierdził przydatność wody do kąpiel w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel w Stąporkowie – Zbiornik "MIŁA".**

Organizator MOWdK – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Stąporkowie podejmował właściwe środki zarządzania oraz sprawowania nadzoru nad jakością wody w MOWdK, poprzez uzgodnienie z PPIS w Końskich harmonogramów pobierania próbek wody z MOWdK, uwzględniających terminy pobierania i analizy jednej próbki pobranej **nie wcześniej niż 10 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz nie mniej niż 1 próbki w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania;** oznakowanie MOWdK tablicami informacyjnymi; systematyczne, wizualne nadzorowanie wody w MOWdK; badanie próbek wody i przekazywanie wyników badań PPIS w Końskich, celem dokonania bieżącej oceny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę, wydał łącznie 2 komunikaty stwierdzające przydatność wody do kąpiel.

V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza

PPIS w Końskich nadzoruje **160 podmiotów wykonujących działalność leczniczą**, w tym: **39 podmiotów leczniczych** – 2 szpitale, 3 inne niż szpitale, 34 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria, medyczne laboratoria diagnostyczne, inne) oraz **121 praktyk zawodowych** prowadzących działalność leczniczą.

W 2025 r. skontrolowano ogółem przez przedstawicieli PPIS w Końskich **75 podmiotów wykonujących działalność leczniczą**, w tym 27 podmiotów leczniczych, 48 praktyk zawodowych wykonujących działalność leczniczą.

Szpitala

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajdują się 2 szpitale.

W 2025 r. w **Zespole Opieki Zdrowotnej w Końskich** przeprowadzono ogółem 7 kontroli w tym 2 kontrole sanitarne dotyczące przestrzegania wymagań higienicznych, stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń i wyposażenia, 3 kontrole sprawdzającą wykonanie uchybień, 1 ocenę szpitala w zakresie sytemu kontroli zakażeń szpitalnych oraz 1 kontrolę zaplecza szpitala w zakresie higieny środowiska.

Wobec stwierdzonych naruszeń zawartych w treści protokołu kontroli sanitarnej zostało wszczęte postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania zarządzeń decyzji do dnia 30.09.2027 r.

W 2025 r. w **Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze** przeprowadzono łącznie 3 kontrole sanitarne, w tym 1 kontrolę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia, 1 kontrolę oceny szpitala w zakresie sytemu kontroli zakażeń szpitalnych oraz 1 kontrolę zaplecza szpitala w zakresie higieny środowiska.

Nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego nie stwierdzono.

Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – inne niż szpitale

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajdują się 3 obiekty: 1 hospicjum w miejscowości Ruda Białaczowska gm. Gowarczów, 2 inne podmioty (Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w m. Luta gm. Stąporków; Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Końskich).

W 2025 r. przeprowadzono ogółem 2 kontrole w tym 2 w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego.

Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie itp.)

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajduje się 34 obiekty. W 2025 r. przeprowadzono ogółem 23 kontrole stanu sanitarno-technicznego i przestrzegania wymagań higienicznych w 23 podmiotach leczniczych.

Praktyki zawodowe

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajdują się 121 obiektów. W 2025 r. skontrolowano 48 praktyk zawodowych, w których przeprowadzono ogółem 48 kontroli. Uchybień sanitarnych nie stwierdzono.

W obiektach prowadzących działalność leczniczą kierownicy przejawiają dbałość w zakresie zapewnienia jak najlepszego stanu technicznego. Podmioty działalności leczniczej posiadają opracowane procedury, instrukcje oraz standardy postępowania mające na celu zapobieganie zakażeniom. Przestrzeganie przez personel medyczny podmiotów działalności leczniczej ww. procedur oraz utrzymanie właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń, wpływają na zapewnienie bezpieczeństwa zarówno pacjentów, jak i pracowników medycznych. Zaopatrzenie placówek leczniczych w środki dezynfekcyjne, w zakresie ilości asortymentu jest wystarczające.

VI. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy zajmuje się ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych, poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie przestrzegania przepisów higieny i warunków środowiska pracy.

W ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy w 2025 r. znajdowało się **538 zakładów** pracy, w których było zatrudnionych **8474 pracowników**. Większość objętych ewidencją podmiotów to firmy zatrudniające do 50 pracowników – 501 firm, co stanowi 93% wszystkich nadzorowanych zakładów.

Liczba pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów pracy	Procentowy udział w ogólnej ilości zakładów
do 9	374	69,5
10-49	127	23,6
50 - 249	35	6,5
≥250	2	0,4
Ogółem	538	100

Zakres kontroli warunków pracy

Przeprowadzono **124 kontrole** w 108 zakładach zatrudniających 3876 pracowników (w 2024 r. - 128 kontrole w 110 zakładach zatrudniających 4197 osób).

Przeprowadzone kontrole dotyczyły następujących tematów:

Liczba kontroli z podziałem na zagadnienia:

Temat	Liczba kontroli	Odsetek wszystkich przeprowadzonych kontroli
Nadzór nad warunkami pracy (kontrole sanitarne)	39	31,5
Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi	3	2,4
Nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3	11	8,9
Czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne	45	36,3

Czynniki biologiczne	3	2,4
Produkty biobójcze	19	15,3
Detergenty	0	0
Cytostatyki	0	0
Produkty kosmetyczne	4	3,2
Ogółem	124	100%

Intensywność sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego zróżnicowana jest w zależności od oceny ryzyka zawodowego. Pod uwagę bierze się następujące kryteria:

- występowanie czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy;
- występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy;
- występowanie czynników rakotwórczych/mutagennych, szkodliwych czynników biologicznych;
- wielkość zatrudnienia;
- zatrudnianie młodocianych;
- częstotliwość stwierdzonych nieprawidłowości;
- wzmożone występowanie chorób zawodowych;
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin stwarzających zagrożenie dla zdrowia;
- wytyczne jednostek nadrzędnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 21 decyzji merytorycznych, 17 decyzji płatniczych (w 2024 r. odpowiednio 30 decyzji merytorycznych, 24 płatniczych).

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że:

- stan sanitarny i techniczny zakładów ulega poprawie,
- pracodawcy realizują zalecenia pokontrolne Inspekcji Sanitarnej,
- pracodawcy realizują wymagania dotyczące poprawy warunków pracy w zakładach.

Ponadto prowadzono nadzór nad:

- stosowaniem substancji chemicznych i ich mieszanin;
- stosowaniem i obrotem prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3;
- obrotem produktami kosmetycznymi i biobójczymi.

Choroby zawodowe

W 2025 r. wpłynęło **18 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych**. Wydano **10 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej** oraz 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (w 2024 r. odpowiednio wpłynęło 21 zgłoszeń, wydano 9 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 7 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej).

Stwierdzane choroby zawodowe to:

L p.	Nazwa	Poz.	Liczba przypadków							%						
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Pylice płuc	3	16	21	6	9	9	3	6	67	95	75	82	64,4	34	60
2	Zewnątrz-pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	7							1							10
			0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	
3.	przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosu i trwałą dysfonią	15	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	11	10
4.	Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	17	0	0	1	0	0	0	0	0	0	12,5	0	0	0	0
5.	choroby skóry: alergiczne kontaktowe zapalenie skóry	18	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	11	0

6.	przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki	19	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	11	0
7.	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka	20	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	6,7	0	0
8.	Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz	21	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	6,7	0	10
9.	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: borelioza	26	8	2	1	2	2	1	0	33	5	12,5	18	14,3	11	0
10	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: gruźlica	26	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	11	0

11	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: wirusowe zapalenie wątroby typu B	26	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	6,7	0	0
12	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: wirusowe zapalenie wątroby typu C	26	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	11	0
13	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: COVID - 19	26	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	10
Razem			24	22	8	11	14	9	10	100	100	100	100	100	100	100

VII. Działania w zakresie zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez nowe narkotyki (tzw. „dopalacze”)

W myśl *art. 4 pkt 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.)*, „**nowa substancja psychoaktywna**” oznacza każdą substancję lub grupy substancji pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w formie czystej lub w formie preparatu działającą na ośrodkowy układ nerwowy, inną niż substancja psychotropowa i środek odurzający, stwarzającą zgodnie z rekomendacją Zespołu do spraw oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, o której mowa w *art. 18b ust. 1 pkt 3*, zagrożenia dla zdrowia lub zagrożenia społeczne porównywalne do zagrożeń stwarzanych przez substancję psychotropową lub środek odurzający, lub które naśladują działanie tych substancji, określoną w przepisach wydanych na podstawie *art. 44f pkt 3* ww. ustawy.

Nowe narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, często potocznie zwane „*dopalaczami*” – to produkty o zróżnicowanym składzie, które łączy jedna wspólna cecha: zawierają substancje psychoaktywne działające na układ nerwowy człowieka w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków.

Substancje te są zarówno produkowane przez człowieka, czyli syntetyczne, jak i pozyskiwane z roślin. Substancje te nawet tak samo nazwane, mogą różnić się składem. Dlatego bardzo łatwo je przedawkować.

Na terenie powiatu koneckiego w 2025 roku nie funkcjonowały rozpoznane podmioty w zakresie wprowadzania do obrotu i produkcji nowych narkotyków.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich z uwagi na brak funkcjonujących oraz podejrzanych podmiotów gospodarczych o produkcję lub wprowadzanie do obrotu nowych substancji psychoaktywnych nie prowadził wspólnych kontroli z Policją lub Służbą Celną, jak również nie przejmował spraw w powyższym zakresie.

W 2025 roku w ramach współpracy z Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym w Końskich w zakresie informowania o przypadkach zatrucia „*dopalaczami*”, nie odnotowano zgłoszeń.

VIII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2025 skontrolowano kompleksowo **57 stałych placówek** nauczania i wychowania oraz **72 placówki wypoczynku letniego i zimowego**. Przeprowadzono w nich łącznie 176 kontroli, w tym 57 kompleksowych, 72 wypoczynku, 17 obciążenia uczniów ciężarem tornistrów, 6 gotowości szkolnej, 6 sprawdzających wykonanie zarządzeń prawomocnych decyzji administracyjnych lub zaleceń, 17 w zakresie ergonomii mebli przedszkolnych/szkolnych i 1 interwencyjną.

Wydano **1 decyzję administracyjną na poprawę stanu sanitarno-technicznego** oraz **6 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń**. Decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego wydano dla szkoły podstawowej, dotyczyła ona nieodpowiedniego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, a także podłóg na korytarzach.

W roku 2025 zakończono jedno postępowanie administracyjne, wszczęte w 2024 roku. Obecnie toczy się dwanaście postępowań wszczętych przed 2025 rokiem oraz jedno z 2025 roku. Trzy z 2022 roku, dotyczące zapewnienia ogrodzenia całego terenu placówki oraz doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego podłóg, sufitów i ścian w salach lekcyjnych. Cztery wszczęte w 2023 roku dotyczą doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego ścian, podłóg, węzła sanitarno-higienicznego oraz toalet, w tym doprowadzenia do każdej umywalki bieżącej, ciepłej wody. Pięć wszczętych w 2024 roku, dotyczących doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego stolarki drzwiowej wewnętrznej, podłóg, sufitów i ścian w salach lekcyjnych i na korytarzach, węzła sanitarno-higienicznego oraz jedno z 2025 roku, które dotyczy nieodpowiedniego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, a także podłóg na korytarzach.

W celu oceny warunków pracy ucznia wykonano **ogółem 2834 badań**; były to oceny tygodniowych rozkładów lekcji, które oceniono w 13 placówkach, łącznie w 127 oddziałach klasowych oraz ocena ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych, której dokonano w 17 placówkach w 98 oddziałach, łącznie 1127 stanowisk, a także ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, którą objęto 17 placówek w tym 115 oddziałów, łącznie 1580 uczniów. Wykonano również **6541 oznaczeń fizycznych**, tj. w 17 placówkach w 98 oddziałach dokonano pomiaru wzrostu ucznia, wysokości stolika oraz krzesła dla 1127 stanowisk pracy oraz w 17 placówkach w 115 oddziałach dla 1580 dzieci dokonano pomiaru ciężaru ucznia oraz ciężaru jego tornistra.

Tygodniowe rozkłady lekcji oraz ergonomię mebli w skontrolowanych placówkach oceniono pozytywnie. W przypadku oceny **obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych** uzyskano następujące wyniki na 1580 uczniów poddanych badaniom **883 mieściło się w niskiej normie** (ciężar tornistra stanowi do 10% masy ciała ucznia), **590 w normie** (ciężar tornistra stanowi między 10 a 15% masy ciała ucznia), natomiast **107** (co stanowi niespełna 7% uczniów objętych badaniem) miało **tornistry powyżej normy**, tzn. waga tornistra stanowiła powyżej 15% masy ciała ucznia.

Na przekroczenie dopuszczalnej wagi tornistrów lub plecaków mają wpływ takie czynniki jak m.in.:

- książki wraz z ćwiczeniami, piórniki, strój na zajęcia W-f (ubranie sportowe i buty), drugie śniadanie (kanapka w plastikowym pudełku, owoce i picie), materiały na plastykę czy technikę;
- obciążenie podręcznikami i zeszytami z przedmiotów, które nie były ujęte w programie nauczania w danym dniu;
- noszenie rzeczy niezwiązanych z programem nauczania, takich jak: albumy, zabawki, butelki z napojami;
- rodzaj materiału z jakiego wykonany jest tornister lub plecak;
- niewystarczający nadzór rodziców i opiekunów oraz nauczycieli nad zawartością tornistrów.

Z obserwacji wynika iż, szafki szkolne załatwiają problem w dość niewielkim stopniu, ponieważ uczniowie często muszą zabierać książki do domu, by się z nich uczyć i odrabiać prace domowe.

Podczas kontroli placówek oświatowych prowadzono czynności informacyjno-edukacyjne głównie z zakresu profilaktyki i leczenia pedikulozy oraz z zakresu zagadnień, które zostały zawarte w broszurze "Zdrowa i bezpieczna szkoła" wydanej we wrześniu 2019 roku.

Wypoczynek dla dzieci i młodzieży w 2025 roku

Z wypoczynku letniego i zimowego zorganizowanego na terenie powiatu koneckiego w 2025 roku skorzystało 3793 dzieci i młodzieży, podczas **72 turnusów**.

Na każdym turnusie zapewniono opiekę medyczną oraz właściwe warunki sanitarne i higieniczne. Podczas **12 wypoczynków w formie półkolonii** w miejscu zamieszkania prowadzone było dożywianie – wyporcjowany posiłek w formie cateringu lub obiad w restauracji.

Podczas **60 wypoczynków zorganizowanych w formie wyjazdowej** prowadzono pełne wyżywienie (śniadanie, obiad, podwieczorek i kolacja), w **tym 4 stanowiły obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury**.

Nie wydano decyzji administracyjnych, nie nałożono mandatów karnych.

Podczas kontroli placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku stwierdzono, że zdecydowana większość placówek zapewnia uczniom/podopiecznym bezpieczne i higieniczne warunki. Systematycznie obserwuje się poprawę stanu sanitarno – technicznego warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo–wychowawczych między innymi w zakresie:

- ciągłej wymiany umeblowania z certyfikatami,
- podnoszenia świadomości organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku,
- podnoszenia świadomości dyrektorów placówek oświatowych w zakresie zapewnienia bezpiecznych warunków w placówkach oraz promowania zdrowego stylu życia,
- podnoszenia świadomości dyrektorów placówek oświatowych w zakresie profilaktyki wad postawy związanej z ergonomią mebli szkolnych czy przedszkolnych oraz ciężarem tornistrów,
- zapewnienia indywidualnych szafek uczniowskich,
- zapewnienia środków higieny w sanitariatach,
- zapewnienia właściwych warunków do prowadzenia zajęć z WF.

Nadal istniejącym problemem jest ograniczona opieka medyczna, w tym pielęgnarska, szczególnie w przedszkolach. W żadnej placówce nie ma opieki lekarza rodzinnego, opieka stomatologiczna zapewniona w niewielkim odsetku (zainteresowanie ze strony rodziców/opiekunów też niewielkie). Ciągłe występuje zbyt mała ilość godzin pracy pielęgniarek, szczególnie w szkołach wiejskich.

Dożywianie prowadzone jest głównie w szkołach podstawowych w formie obiadów, najczęściej jednodaniowych przygotowywanych na miejscu lub dostarczanych w formie cateringu; niewielki odsetek szkół oferuje obiady dwudaniowe. Niestety zauważalne stało się likwidowanie bloków żywienia i organizowanie obiadów w formie usługi cateringowej.

Poprawia się infrastruktura do zajęć wf; natomiast w szkołach, gdzie funkcjonują bloki sportowe, natryski nie są używane przez uczniów.

W dalszym ciągu istnieje mała ilość placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu koneckiego; tylko dwie gminy zapewniają dostęp do takich obiektów.

IX. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia

W 2025 r. z **1041** obiektów objętych nadzorem znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich skontrolowano **216** obiektów. Kontrolą objęto zakłady produkcyjne, zakłady obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu żywności jak również produkcję pierwotną.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie **312 kontroli** (w tym: **29 rekontroli sanitarnych**),
- wydano **186 decyzji administracyjnych** (w tym: **8 decyzji sanitarno-technicznych, 6 decyzji wycofujących środki spożywcze z obrotu, 2 decyzje prolongaty terminów realizacji zarządzeń, 59 decyzji zatwierdzających obiekty, 30 decyzji wykreślających z rejestru oraz 81 decyzji płatniczych**),
- nałożono **41 mandatów karnych na łączną kwotę 14400 zł.**,
- pobrano **214 łącznie próbek żywnościowych do badań**, w tym **2 próbki kwestionowane**.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach w 2025 r. dotyczyły następujących obszarów:

1. W zakresie zarządzania zakładem, kontrolą wewnętrzną i systemami zarządzania bezpieczeństwem żywności w tym prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP, GMP, HACCP):

- brak realizacji procedur/instrukcji znajdujących się w dokumentacji HACCP,
- brak rejestrów prowadzonych zgodnie z dokumentacją HACCP, w tym protokołów szkoleń pracowników,

2. W zakresie stanu techniczno-sanitarnego zakładu:

- niewłaściwy stan techniczno-sanitarny sufitów, ścian i podłóg w pomieszczeniach zakładu.

3. W zakresie higieny produkcji, dystrybucji i sprzedaży:

- nieprawidłowy stan techniczny urządzeń chłodniczo-mrozących,
- ograniczona przestrzeń robocza, która utrudnia procesy mycia i dezynfekcji,
- brak segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych, magazynach,
- niewłaściwe przechowywanie wyrobów gotowych (możliwość zanieczyszczenia wtórnego),
- środek dezynfekcyjny do powierzchni i mydło antybakteryjne po terminie ważności w związku z tym procesy mycia rąk (higiena osobista pracowników) oraz czyszczenia, mycia i dezynfekcji powierzchni nie mogą się skutecznie odbywać,
- brak realizacji postanowień procedur dokumentacji HACCP w zakresie magazynowania surowców i półproduktów, przerwany ciąg chłodniczy surowców,
- przeterminowane środki spożywcze,
- brak środków do mycia rąk i środków do higienicznego ich suszenia przy umywalce do mycia rąk,
- brak środków myjąco-dezynfekcyjnych.

Wydano decyzje administracyjne z rygiorem natychmiastowej wykonalności:

- wycofujące z obrotu środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia,
- wycofujące z obrotu środki spożywcze, wprowadzane do sprzedaży w sklepikach szkolnych niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w 2025 r. przeprowadzono 6 kontroli, w tym:

- w związku z otrzymanymi powiadomieniami alarmowymi – 1 kontrola sanitarna (ponadto przeprowadzono 9 rozmów telefonicznych z przedstawicielami zakładów, do których wprowadzono kwestionowane środki spożywcze),
- w związku z otrzymanymi powiadomieniami informacyjnymi w celu podjęcia działań – 3 kontrole sanitarne (ponadto przeprowadzono 40 rozmów telefonicznych z przedstawicielami zakładów, do których wprowadzono kwestionowane środki spożywcze),
- w związku z otrzymanymi powiadomieniami informacyjnymi w celu zwrócenia uwagi – 2 kontrole sanitarne (ponadto przeprowadzono 6 rozmów telefonicznych z przedstawicielami zakładów, do których wprowadzono kwestionowane środki spożywcze),
- w związku z otrzymanymi powiadomieniami AAC – brak kontroli sanitarnych (ponadto brak innych działań wyjaśniających np. rozmowy telefoniczne).

Wycofano z rynku niebezpieczne produkty w związku ze zgłoszeniem w systemie RASFF następujących powiadomień, tj.:

- powiadomienia informacyjnego w sprawie przekroczenia NDP alkaloidów pirolizydynowych w produkcie pn. „Oregano suszone”, marki: Runo; kraj pochodzenia: Turcja - przeprowadzono rozmowę telefoniczną z pracownikiem Domu Pomocy Społecznej, podczas której ustalono, że na stanie magazynowym znajdował się środek spożywczy pn. „Oregano suszone”, w ilości 10 sztuk opakowań; polecono wycofać z magazynu kwestionowany produkt;
- powiadomienia informacyjnego w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) kadmu w środku spożywczym pn. mielony ostropest plamisty - przeprowadzono kontrolę sanitarną w aptece, zgodnie z załączonymi listami dystrybucyjnymi, podczas której wycofano ze sprzedaży 1 opakowanie środka spożywczego pn.: „Ostropest plamisty mielony” 200g, producent: INTENSON Sp. A.;
- powiadomienia alarmowego w sprawie stwierdzenia obecności Salmonella spp. w 1 z 5 próbek sezamu łuskanego pn. KRESTO sezam, pochodzącego z Indii - przeprowadzono rozmowę telefoniczną z właścicielem sklepu spożywczego i ustalono, że kwestionowany środek spożywczy, będący przedmiotem powiadomienia zakupiony został w ilości 4 sztuki, 2 opakowania łuskanego sezamu zostało sprzedanych indywidualnym klientom, brak możliwości ustalenia kupujących, natomiast 2 pozostałe opakowania łuskanego sezamu wycofano ze sprzedaży;
- powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP pozostałości antrachinonu w herbacie czarnej liściastej pn.: Eternal Finest Op Black Leaf Tea o nr partii: MT-08-LK, MT-MT-09-LK; producent: GTL Lanka (Pvt) Ltd 67 Sedawatta – Ambatale Road, 10600 Wellampitiya, kraj pochodzenia: Sri Lanka - wycofano ze sprzedaży 172 sztuki kwestionowanej herbaty;
- powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań w sprawie stwierdzenia obecności Salmonelli spp. w suplemencie diety pn. Herbatka ziołowa Morwa biała Suplement diety, nr partii: L0185/C30, data minimalnej trwałości 05.2027 - wycofano ze sprzedaży 11 sztuk opakowań herbaty;
- powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań w sprawie stwierdzenia przekroczenia zawartości sumy alkaloidów pirolizydynowych w herbatce ziołowej z ostropestem pn. Zielnik Polski „Ostropest plamisty herbatka ziołowa” marka Herbapol, nr partii L0025, data minimalnej trwałości 02.2027 – wycofano ze sprzedaży 7 sztuk opakowań herbaty;
- powiadomienia alarmowego Niderlandów w sprawie stwierdzenia ciała obcego (szkła) w batonie proteinowym pochodzącym z Bułgarii. Data produkcji: 04.06.2025, nr partii: 25155, data minimalnej trwałości: 04.06.2026 r. – wycofano ze sprzedaży 53 sztuki batonów;
- powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP cyny w produkcie pn. Ananas kawałki w syropie 565g, nr partii: 44429, data minimalnej

trwałości: 29/10/2027 - wycofano ze sprzedaży 28 sztuk ww. produktu;
- powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP Aflatosyny B1 i sumy aflatoksyn w środku spożywczym pn. Orzechy laskowe łuskane Classic, masa netto 400 g, kraj pochodzenia: Azerbejdżan, nr partii: 8.2026/B057 2705, data minimalnej trwałości: 08.2026 – wycofano ze sprzedaży 12 sztuk ww. produktu;
- powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań w sprawie stwierdzenia migracji metali ciężkich (Pb, Cd) z kubków szklanych w sklepach sieci Sinsay – produkt wycofany ze sprzedaży w ilości 1 sztuk i odesłany do magazynu centralnego w celu utylizacji.

W 2025 r. ogółem dokonano oceny teoretycznej 28 jadłospisów dekadowych, w tym 3 oceny dekadowe w oparciu o program komputerowy "WIKT 4, w następujących obiektach:

- 1 ocena w stołówkach pracowniczych w systemie cateringowym,
- 4 oceny w stołówkach czasowych (w tym 1 obiekt w systemie cateringowym),
- 2 oceny w bloku żywienia w szpitalach,
- 2 oceny w bloku żywienia w domu opieki społecznej (w tym 1 obiekt w systemie cateringowym),
- 5 ocen w stołówkach szkolnych (w tym 1 stołówka szkolna w systemie cateringowym),
- 1 ocena w bursie szkolnej,
- 11 ocen w przedszkolach (w tym 2 stołówki w przedszkolach w systemie cateringowym),
- 2 oceny w zakładach usług cateringowych, które przygotowują posiłki dla placówek oświatowych (przedszkola, szkoły).

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nie podano we wszystkich dniach dwóch porcji mleka i przetworów mlecznych (2 przedszkola),
- nie podano w każdym posiłku porcji warzyw/owoców (3 przedszkola),
- brak w jadłospisie dekadowym potraw z jaj, roślin strączkowych (1 przedszkole).

Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie żywienia wydano decyzje administracyjne płatnicze.

Podsumowując obszar w zakresie jakości żywienia w blokach żywienia zbiorowego zamkniętego stwierdza się poprawę w odniesieniu do lat ubiegłych.

W ramach nadzoru nad **żywnością prozdrowotną w tym suplementami diety** przeprowadzono:

- 7 kontroli tematycznych w aptekach (oceniono 12 suplementów diety), które dotyczyły oceny znakowania, reklamy i prezentacji wybranych suplementów diety,
- 23 kontrole sanitarne w obiektach obrotu żywnością, podczas których dokonano 28 ocen znakowania, reklamy i prezentacji wybranych suplementów diety,
- dokonano 35 ocen suplementów diety ze strony portalu allegro.pl. Nie prowadzono postępowania administracyjnego w związku z nieprawidłowym znakowaniem/prezentacją i reklamą oraz znakowaniem suplementów diety.

Pobrano 6 próbek suplementów diety i żywności dla określonych grup do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności, pobieranych zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2025. Żadnej z próbek nie zakwestionowano.

W ramach **nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością** w roku sprawozdawczym 2025 r. pobrano do badania chemicznego w ramach UK/M 4 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością, tj.:

- „Kubek o poj. 400 ml” - w kierunku migracji specyficznej (kadm i ołów) – próbki nie zakwestionowano,
- „Lunch box o poj. 530 ml” – w kierunku migracji globalnej oraz znakowania – próbki nie zakwestionowano,

- „Łyżka do makaronu” w kierunku migracji specyficznej PAAs (suma pierwszorzędnych amin aromatycznych” – próbki nie zakwestionowano,
- „Szkłanka do herbaty ze spodkiem” - w kierunku migracji specyficznej ołowiu i kadmu oraz znakowania” – próbki nie zakwestionowano.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania fizyko-chemicznego i mikrobiologicznego ogółem **214 próbek**.

Zakwestionowano 2 próbki środków spożywczych, tj.:

- 1 próbka – orzeszki arachidowe w czekoladzie „Jutrzenka Dobre Miasto” obecność larw w produkcie (w związku z interwencją konsumencką),
- 1 próbka – bakłazany w kierunku pozostałości (NDP) pestycydów.

X. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna realizuje działania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia oraz aktualnej oceny sytuacji epidemiologicznej i potrzeb środowiskowych.

W 2025 roku realizowano interwencje programowe i nieprogramowe. W realizacji powyższych zadań współpracowano m.in. z:

- Przedszkolami, szkołami podstawowymi i szkołami ponadpodstawowymi;
- Podmiotami wykonującymi działalność leczniczą;
- Samorządem lokalnym;
- Poradnią Psychologiczno–Pedagogiczną w Końskich;
- Komendą 13-5 Hufca Pracy w Końskich;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Końskich;
- Komendą Powiatową Policji w Końskich;
- Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Końskich.

PSSE w Końskich w ramach promocji zdrowia w 2025 roku realizowała **12 interwencji programowych (3 programy krajowe i 9 programów wojewódzkich) oraz wzięła udział w interwencjach nieprogramowych.**

Zestawienie interwencji programowych i nieprogramowych z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia zrealizowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Końskich w 2025 roku:

I. PROFILAKTYKA NADWAGI I OTYŁOŚCI

INTERWENCJE PROGRAMOWE

1. Programy krajowe

Nazwa programu: "Trzymaj Formę!"

2. Programy wojewódzkie

Nazwa programu: "Skąd się biorą produkty ekologiczne"

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Interwencje lokalne

Nazwa interwencji: Światowy Dzień Zdrowia

Nazwa interwencji: Profilaktyka cukrzycy

Nazwa interwencji: Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania

II. PROFILAKTYKA PALENIA TYTONIU

INTERWENCJE PROGRAMOWE

1. Programy wojewódzkie

Nazwa programu: "Czyste powietrze wokół nas"

Nazwa programu: "Nie pal przy mnie, proszę"

Nazwa programu: "Bieg po zdrowie"

Nazwa programu: "Znajdź właściwe rozwiązanie"

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Interwencje wojewódzkie

Nazwa interwencji: Profilaktyka palenia tytoniu

III. PROFILAKTYKA INNYCH UZALEŻNIEŃ (alkohol, narkotyki, środki zastępcze)

INTERWENCJE PROGRAMOWE

1. Programy wojewódzkie

Nazwa programu: "ARS, czyli jak dbać o miłość?"

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Interwencje wojewódzkie

Nazwa interwencji: Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych

2. Interwencje lokalne

Nazwa interwencji: Profilaktyka używania alkoholu

IV. PROFILAKTYKA ZABURZEŃ ZDROWIA PSYCHICZNEGO

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Interwencje lokalne

Nazwa interwencji: Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego

V. PROFILAKTYKA CHOROŃ ZAKAŹNYCH, W TYM REALIZACJA PROGRAMU

PROFILAKTYKI HIV/AIDS

INTERWENCJE PROGRAMOWE

1. Programy krajowe

Nazwa programu: „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”

Nazwa programu: #MłodziŚwiadomi

2. Programy wojewódzkie

Nazwa programu: "Podstępne WZW"

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Interwencje lokalne

Nazwa interwencji: Promocja szczepień ochronnych

Nazwa interwencji: Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Nazwa interwencji: Profilaktyka grypy

VI. PROFILAKTYKA CHOROŃ NOWOTWOROWYCH

INTERWENCJE PROGRAMOWE

1. Programy wojewódzkie

Nazwa programu: "Wybierz Życie – Pierwszy Krok" (profilaktyka zakażeń HPV i raka szyjki macicy)

Nazwa programu: "Znamie! Znam je?" (profilaktyka czerniaka)

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Interwencje lokalne

Nazwa interwencji: Profilaktyka chorób nowotworowych

VII. ZDROWIE ŚRODOWISKOWE

1. Interwencje wojewódzkie

Nazwa interwencji: Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego

2. Interwencje lokalne

Nazwa interwencji: Profilaktyka zatruć grzybami

VIII. WYZWANIA DEMOGRAFICZNE

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Interwencje lokalne

Nazwa interwencji: Profilaktyka osób starszych

Podsumowanie

Państwowa Inspekcja Sanitarna działająca na terenie powiatu koneckiego, kontynuowała w 2025 r. wykonywanie działań nadzorowanych określonych *ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* oraz realizowała zadania w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i chorób zawodowych.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Końskich w roku 2025 było doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Końskich z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Realizacja przyjętych w 2025 roku głównych kierunków działania, służyła **zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu koneckiego** i była wynikiem przyjętych przez Polskę i Unię Europejską strategii w obszarze bezpieczeństwa zdrowotnego, jak również występujących zagrożeń.

Realizacja zadań odbywała się poprzez pracę w zakresie określonym w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego.

Wykonanie zadań polegało na **sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo – zdrowotnej**. Zadania realizowane były w działalności bieżącej oraz w skali długofalowej. Doskonalono procedury identyfikacji i szacowania skali zagrożeń sanitarno – epidemiologicznych. Ważnym zadaniem realizowanym przez Inspekcję Sanitarną było zapobieganie zagrożeniom sanitarnym oraz likwidacja skutków ich zaistnienia.

W dalszym ciągu **kontynuowano współpracę** z przedstawicielami jednostek samorządowych gmin i miast, z innymi inspekcjami i służbami, rozwijano współpracę z instytucjami i jednostkami organizacyjnymi o pokrewnym zakresie zadaniowym. W ramach współpracy precyzowano kompetencje i odpowiedzialność za stan sanitarny powiatu.

W wyniku działalności Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich wzrasta świadomość społeczeństwa odnośnie zagadnień sanitarno – epidemiologicznych. Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na coraz lepszą ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu koneckiego, uwzględniając zarówno istniejące jak również mogące pojawić się zagrożenia oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych.

Przeprowadzana analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu koneckiego, wskazuje, że **stan bezpieczeństwa sanitarnego społeczeństwa ulega stalej poprawie**. Nadal jednak, stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarnej oraz epidemiologicznej, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego nadzoru sanitarnego, obejmujące działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

Konieczne jest prowadzenie wzmożonego nadzoru i zintensyfikowanych działań w następnych latach w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej, tj.:

- rozszerzenie ofert edukacyjnych, biorąc pod uwagę problemy lokalne, w szczególności występowanie chorób cywilizacyjnych, spowodowanych czynnikami środowiskowymi i społecznymi oraz systematyczne wspierania działań promujących zdrowie na terenie powiatu koneckiego;
- promowanie zdrowego stylu życia, intensyfikacja działań związanych ze szkodliwymi czynnikami środowiskowymi i społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem działań w zakresie profilaktyki antynikotynowej, zakażeń HIV, AIDS, zwalczania narkomanii i stosowania środków psychoaktywnych.